

Els americans conserven el seu pàrquing espanyol

Amb 279 vots a favor, el Parlament espanyol ha aprovat el conveni defensiu amb els Estats Units. Es tracta d'un acord que s'aplicarà tan sols en temps de pau i distensió, reservant-se els dos estats la possibilitat de pactar noves clàusules si la situació internacional es modifiqués.

Josep Ma. Sanmartí

Tal com havia pronosticat EL TEMPS, el govern central no va tenir cap dificultat a l'hora de fer que el Congrés de Diputats aprovés el seu Conveni defensiu amb els EUA, signat l'1 de desembre passat pels caps de les dues delegacions que el van negociar. De 314 vots emesos, 279 foren favorables al Conveni, 11 digueren que «no» i hi hagué 24 abstencions. Els vots en contra anaren a càrrec d'Izquierda Unida-Iniciativa per Catalunya, d'Euzkadiko Ezquerria, el Partit Aragonès Regionalista, les Agrupacions Independents Canàries, algun dissident socialista i algun error. L'abstenció fou protagonitzada fonamentalment pel CDS, que tingué dubtes fins al darrer moment.

El portaveu socialista, Miguel Ángel Martínez, va adreçar a aquest grup una barreja de crítiques i de crides a la responsabilitat per obtenir el màxim consens possible al voltant del Conveni. Votar a favor seu era tenir sentit d'estat i visió de govern. Votar-hi en contra, venia a dir M. A. Martínez, era deixar-se dur per les utopies, els interessos localistes, o per la coherència comunista condemnada a l'aïllament i al cul d'olla de la història. Atrapat una altra vegada entre els dos extrems, el CDS va posar de manifest les seues limitacions i mancances ideològiques i estratègiques i no es va decantar ni pel sí ni pel no. L'abstenció, certament legítima, anul·là la càrrega crítica que va tenir la intervenció del seu portaveu, José Ramón Caso, i torna a situar els centristes en el món dels llimbs. Consicients del paperot que els tocava fer, els dirigents del grup van mostrar el seu neguit amb converses entre ells i trucades telefòniques segurament a Adolfo Suárez, que no cal dir que tenia coses més importants a fer i no era present al debat. Un sí o un no haurien deixat les coses clares en el CDS, però l'abstenció final va fer bones les de-

Francisco Fernández Ordóñez.

núncies que M. A. Martínez va fer sobre les giragonses escandaloses que els centristes han anat fent en matèria de defensa i de seguretat des dels temps del referèndum.

Hi haurà més acords reservats

Al marge d'aquest aspecte, el debat només va aportar una novetat. En virtut de l'article 12 del nou Conveni els dos governs es reserven el dret de negociar i pactar futurs acords sobre l'ús de les instal·lacions, del territori, del mar territorial i de l'espai aeri «en temps de crisi o de guerra». És a dir, que el Conveni actual només s'aplica en temps de pau i de distensió. El Ministeri de Defensa ja havia deixat entendre que aquests acords, òbviament decisius, havien de ser secrets. Si no, l'enemic coneixeria fàcilment una part de l'estratègia occidental. Això significava deixar un xec en blanc en les mans del govern de torn, durant almenys un període de vuit anys.

El cas era tan gruixut i flagrant que el ministre d'Afers Estrangers es va veure obligat a afirmar públicament

El Conveni de defensa EUA-Espanya té encara massa punts foscos.

que quan aquests acords amb els EUA i l'OTAN estiguin enllestits, seran sotmesos a la consideració de les Corts Generals, mitjançant un procediment especial que haurà de protegir el seu caràcter reservat. A l'estat espanyol no existeix aquest procediment, però en alguns parlaments occidentals el ministre se sol reunir amb un portaveu de cada grup per discutir la situació.

Si més no, convé tenir present un detall molt important. En la pràctica els convenis i tractats internacionals no poden ser esmenats pels parlamentaris estatals, ja que això allargaria les negociacions fins a l'infinit, tal com va indicar Miguel Ángel Martínez. Es tracta de dir que sí o que no, i prou. Per això, alguns especialistes asseguren que la política exterior dels estats no té uns controls veritablement democràtics, com el tenen els altres assumptes de la vida política i econòmica.

Aquest plantejament fou el que va permetre a Miguel Ángel Martínez i al ministre Francisco Fernández Ordóñez defensar aferrissadament el conveni, sense entrar en els detalls, o sigui sense parlar de coses concretes. Precisament aquestes qüestions concretes eren les que preocupaven més l'oposició: la possible introducció d'armes nuclears de pas, la renúncia a la jurisdicció penal dels jutges espanyols, l'amplitud de les facultats reservades a la policia militar nord-americana, la duració del Conveni, el poder del comandament americà a les bases, la situació laboral en què queda el personal civil espanyol de les bases, la facultat que es reserva el govern espanyol d'autoritzar increments de la presència militar americana, etc. D'això, se'n va parlar massa poc. □